૪૪) માહે રમઝાનુલ મુબારકની વિદાયની દુઆ

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ

અય અલ્લાહ! અય તે અલ્લાહ કે જે પોતાના એહસાનોનો બદલો ઈચ્છતો નથી! અય તે અલ્લાહ કે જે ઈનામ અને બક્ષિસ આપ્યા પછી પસ્તાતો નથી. અય તે અલ્લાહ કે જે પોતાના બંદાઓને (તેમના અમલની સરખામણીમાં) માપી-તોલીને બદલો આપતો નથી. તારી નેઅમતો કોઈ ભૂતપૂર્વ હક સાબિત કર્યા વગરની છે અને તારી ક્ષમા અને માફી તારી કૃપા અને ઉપકાર છે. તારું શિક્ષા કરવાનું કાર્ય અદલ પ્રમાણેનું અને તારો ચુકાદો નેકી અને ભલાઈથી ભરપૂર છે. તું જો આપે છે તો તારા પુરસ્કારને શુક્રગુઝારીથી દૂષિત નથી કરતો અને જો કદાચ મનાઈ કરી દે છે તો તે અત્યાચાર અને જુલમ પર આધારિત નથી હોતો. જે તારો શુક્ર અદા કરે છે તું તેના શુક્રનો બદલો આપે છે જો કે તેં જ તો તેના દિલમાં શુક્રગુઝારીને પહોંચાડી છે અને જે તારી પ્રશંસા કરે છે તેને બદલો આપે છે જો કે તેં જ તેને હમ્દ કરવાની તાલીમ આપી છે અને તું એવા માણસના ગુનાહો ઉપર પડદો નાખે છે કે જો તું ઈચ્છે તો તેને બદનામ કરી દેત. અને તું એવા માણસને આપે છે કે જો તેં ઈચ્છ્યું હોય તો તેને ન આપત. જો કે આ બન્ને પ્રકારના લોકો તારી અદાલતની બારગાહમાં બદનામ અને વંચિત રાખવાને પાત્ર હતા પરંતુ તેં તારાં કાર્યોનો પાયો કૃપા અને ઉપકાર રાખ્યો છે અને તારી સત્તાને ક્ષમા તેમજ માફીના માર્ગે લગાવી દીધી છે. અને જે કોઈએ તારી નાફરમાની કરી તેં તેની સાથે ભલાઈનો અભિગમ અપનાવ્યો અને જે કોઈએ પોતાના નફ્સ પર જૂલમ કરવાનો ઈરાદો કર્યો તો તેં તેને મોહલત આપી દીધી. તું તેમના રજૂ હોવા સુધી તારા ઈલ્મના આધારે મોહલત આપે છે અને તૌબા કરવા સુધી તેમને સજા આપવામાં ઉતાવળ નથી કરતો જેથી તારી ઈચ્છાના વિરુધ્ધ બરબાદ થનારો બરબાદ ન થાય અને તારી નેઅમતના કારણે બદનસીબ બનનારો બદનસીબ ન થાય પરંતુ એ સમય સુધી કે જ્યારે તેના ઉપર સંપૂર્ણ હુજ્જત તમામ થઈ જાય.

અય કૃપાળુ ! આ (હુજ્જત તમામ કરવાનું કાર્ય) તારી ક્ષમા અને માફીની મહેરબાની અને અય સહનશીલ ! તારી દયા અને મહેરબાનીની દાનશીલતા છે, તું જ માત્ર એવો છે કે જેણે પોતાના બંદાઓ માટે ક્ષમા અને બિક્ષસનો દરવાજો ખોલ્યો છે અને તેનું નામ તૌબા રાખ્યું છે અને તેં આ દરવાજાની નિશાની બતાવવા માટે પોતાની વહીને માર્ગદર્શક બનાવી છે. જેથી તે આ દરવાજાથી બીજે ઠેકાણે ભટકી ન જાય. આથી અય મુબારક નામધારી ! તેં ફરમાવ્યું છે કે -

' ખુદાની બારગાહમાં સાચા હૃદયથી તૌબા કરો આશા છે કે તમારો પરવરદિગાર તમારા ગુનાહોને મિટાવી દે અને તમને એવી જન્નતમાં દાખલ કરે કે જેના (મહેલો અને બગીચાઓ) નીચે ઝરણાં વહે છે. એ દિવસે જ્યારે ખુદા તેના રસૂલ (સ.) અને એ લોકોને કે જેઓ તેમના ઉપર ઈમાન લાવ્યા છે, બદનામ નહીં કરે બલ્કે તેમનું નૂર તેમની આગળ આગળ અને તેમની જમણી બાજુએ ચાલતું હશે અને તે લોકો એવું કહેતા હશે કે અય અમારા પાલનહાર! અમારા માટે અમારા નૂરને સંપૂર્ણ કરી દે અને અમને માફી આપી દે એટલા માટે કે તું દરેક વસ્તુ પર કાબૂ ધરાવનાર છે.'

તો હવે જ્યારે કોઈ આ ઘરમાં પ્રવેશવાથી ગફલત કરે જ્યારે કે દરવાજો ખોલવામાં આવ્યો હોય અને રહેબર પણ નક્કી કરી દેવામાં આવ્યો હોય, તો તેનું બહાનું બીજું શું હોઈ શકે છે ?

(યા અલ્લાહ!) તું એ છે કે જેણે પોતાના બંદાઓ માટે લેણદેણમાં ઊંચો નફો આપવાની જવાબદારી લઈ લીધી છે અને એવી ઈચ્છા કરી છે કે તેઓ જે સોદો તારી સાથે કરશે તેમાં તેમને નફો થાય અને તારી તરફ આગળ વધવામાં અને વધારે પ્રાપ્ત કરવામાં સફળ થાય આથી તું કે જે મુબારક નામધારી છે અને ઊંચા મકામવાળો છે, ફરમાવ્યું છે:

'જે મારી (એક) નેકી લઈને આવશે તેને તેનો દસ ગણો બદલો મળશે અને જે (એક) દુષ્કર્મનો દોષિત બનશે તો તેને તેના દુષ્કર્મનો બસ એટલો જ બદલો મળશે કે જેટલા પ્રમાણમાં તેનાં દુષ્કર્મો હશે.'

વળી તારો ઈરશાદ છે કે -

'જે લોકો અલ્લાહ તઆલાના માર્ગમાં પોતાનો માલ વાપરે છે તેમનું દૃષ્ટાંત એ બીજના જેવું છે કે જેમાંથી સાત ડુંડાં નીકળશે અને પ્રત્યેક ડુંડામાં એકસો એકસો (દાણા) હશે અને ખુદા જેના માટે ઈચ્છે છે બમાણું કરી દે છે.'

- અને તારો ઈરશાદ આ (પણ) છે કે -

'કોણ એવો છે કે જે અલ્લાહ તઆલાને કર્ઝે હસ્ના આપે જેથી ખુદા તેના માલને કેટલાય ગણો વધારે કરીને અદા કરે.'

અને આવો જ વધારો હસ્નાતના વાયદા ઉપર આધારિત બીજી આયતોમાં છે કે જે તું કુરઆને મજીદમાં નાઝિલ કરી છે અને તું જ તો એ છે કે વહી અને ગયબના કલામ અને આવાં પ્રલોભનો દ્વારા કે જે તેમના ફાયદા ઉપર આધારિત છે એવાં કાર્યો તરફ તેમને માર્ગદર્શન આપ્યું કે જો તેમને ગુપ્ત રાખત તો ન તો તેમની આંખો જોઈ શકતી કે ન તો તેમના કાન સાંભળી શકત કે ન તો તેમની કલ્પનાઓ ત્યાં સુધી પહોંચી શકત. આથી જ તો તારો ઈરશાદ છે કે -

'તમે મને યાદ રાખો, હું પણ તમારી તરફથી ગાફેલ નહીં રહું અને મારો આભાર માનતા રહો અને નાશુક્રી ન કરો.'

અને તારો ઈરશાદ છે કે -

'જો તમે મારો આભાર માનશો તો હું ચોક્કસ તમને વધારે આપીશ. જો નાશુક્રી કરી તો યાદ રાખજો કે મારો અઝાબ સખત છે.'

અને તારો ઈરશાદ છે કે -

'મારાથી દુઆ માગો તો હું કબૂલ કરીશ; એ લોકો કે જેઓ અભિમાનને કારણે મારી ઈબાદતથી મોઢું ફેરવી લે છે તેઓ ટૂંક સમયમાં જ બદનામ થઈને જહન્નમમાં દાખલ થશે.'

આથી તેં દુઆનું નામ ઈબાદત રાખ્યું અને તેને (એટલે કે દુઆને) છોડી દેવાને અભિમાન કહ્યું અને તેને છોડી દેવા પર જહન્નમમાં અપમાનિત થઈને દાખલ થવાથી ડરાવ્યા. એટલા માટે તેમણે તારી નેઅમતોંના કારણે તને યાદ કર્યો, તારા ફઝલો કરમના આધારે તારો આભાર માન્યો અને તારા હુકમથી તને પોકાર્યો અને (નેઅમતોમાં) વધારાની ઈચ્છા માટે તારી રાહમાં સદકો આપ્યો અને તારું આ માર્ગદર્શન જ તેમના માટે તારા ગઝબથી બચવાની અને તારી ખૂશ્નૂદી સુધી પહોંચવાની રીત હતી. અને જે બાબતોનું તેં તારા તરફથી તારા બંદાઓને માર્ગદર્શન કર્યું છે અગર કોઈ મખ્લૂક પોતાના તરફથી બીજી મખ્લૂકની એવી જ વસ્તુઓ તરફ માર્ગદર્શન કરત તો તે પ્રશંસાને પાત્ર થાત. તો પછી તારા જ માટે પ્રશંસા અને ગુણગાન છે જ્યાં સુધી કે તારી પ્રશંસા માટે માર્ગ પ્રશસ્ત થતો રહે અને જ્યાં સુધી પ્રશંસાના એ શબ્દો કે જેનાથી તારી સ્તુતિ કરી શકાય અને હમ્દનો અર્થ કે જે તારી હમ્દ તરફ પલટી શકે ત્યાં સુધી તારા ગુણગાન બાકી રહેશે.

અય અલ્લાહ! તે કે જે પોતાના ફઝલ અને એહસાનથી બંદાઓની હમ્દ માટે પાત્ર થયો છે અને તેમને પોતાની નેઅમતો અને બક્ષિસોથી ઢાંકી દીધેલ છે, અમારા ઉપર તારી નેઅમતો કેટલી બધી પ્રગટ છે અને તારું ઈનામ કેટલું બધું વિપુલ છે! અને કેટલા પ્રમાણમાં અમે તારા ઈનામ અને અહેસાનથી વિશેષતા પ્રાપ્ત કરી છે! તેં એ દિવસની કે જેને તેં પસંદ કર્યો અને એ પધ્ધતિની કે જેને પસંદ ફરમાવી અને તે રસ્તાની કે જેને સહેલો બનાવી દીધો, તેની અમને હિદાયત કરી અને તારે ત્યાં નજીકતા પ્રાપ્ત કરવા અને ઈજ્જત અને બુઝુર્ગી સુધી પહોંચવા માટે દિવ્ય દૃષ્ટિ આપી.

બારે ઈલાહા! તેં એ પસંદ કરેલી ફરજો અને ખાસ વાજિબ બાબતોમાંથી માહે રમઝાનને ગણ્યો છે કે જેને તેં સઘળા મહિનાઓમાં વિશિષ્ટતા અર્પી અને સઘળા સમયોમાં અને જમાનાઓમાં તેને પસંદ ફરમાવ્યો છે અને તેમાં કુરઆન અને નૂરને નાઝિલ ફરમાવીને અને ઈનામને ઉન્નતિ અને વિકાસ બક્ષીને તેને વર્ષના સઘળા સમયો ઉપર ફઝીલત આપી અને તેમાં રોઝા રાખવાનું વાજિબ કર્યું અને નમાઝોને ઉત્તેજન આપ્યું અને તેમાં શબે કદરને બુઝુર્ગી બક્ષી કે જે ખુદ હજાર મહિનાઓથી બહેતર છે.

પછી આ મહિનાના કારણે તેં અમને સઘળી ઉમ્મતો પર પ્રાધાન્ય આપ્યું અને બીજી ઉમ્મતોને બદલે અમને તેની ફઝીલતના કારણે પસંદ કર્યા. આથી અમે તારા હુકમથી તેના દિવસો દરમિયાન રોઝા રાખ્યા અને તારી મદદથી તેની રાત્રીઓ ઈબાદતમાં પસાર કરી એવી હાલતમાં કે અમે એ રોઝા, નમાઝ દ્વારા તારી એ રહેમતની ઈચ્છા રાખનારા હતા કે જેનો પાલવ તેં અમારા માટે ફેલાવ્યો છે અને તેને તારા બદલાનો અને સવાબનો વસીલો બનાવ્યો અને તું એ દરેક વસ્તુ અર્પણ કરવા માટે સમક્ષ છે કે જેની તારી પાસે ઈચ્છા કરવામાં આવે અને તું એ દરેક વસ્તુનો બક્ષવાવાળો છે કે જેનો તારા ફઝલથી સવાલ કરવામાં આવે. તું એ દરેક માણસની નજીક છે કે જે તારી પાસે નજદીકી મેળવવા ઈચ્છે.

આ મહિનાએ અમારી વચ્ચે ગુણગાન ગાવાને પાત્ર દિવસો પસાર કર્યા અને સારી રીતે મિત્રતાનો હક અદા કર્યો અને સઘળી દુનિયાઓના બેહતરીન ફાયદાઓથી અમને માલામાલ કરી દીધા. પછી જ્યારે તેનો સમયગાળો સમાપ્ત થઈ ગયો, મુદત પસાર થઈ ગઈ અને ગણતરી પૂરી થઈ ગઈ તો તે (મહિનો) અમારાથી જુદો થઈ ગયો. હવે અમે તેને વિદાય કરીએ છીએ એવા માણસની વિદાય માફક કે જેની જુદાઈ અમારા ઉપર અસહ્ય હોય અને જેનું જતા રહેવું અમારા માટે દુઃખવર્ધક અને ભયભીત કરનારું હોય અને જેનાં વચનો અને કોલની દેખરેખ ઈજ્જત અને હુરમતની સુરક્ષા હોય અને જેના અદા કરવા યોગ્ય વાજિબ હક્કોની જવાબદારીમાંથી મુક્ત થવું અત્યંત જરૂરી હોય. એટલા માટે અમે કહીએ છીએ.

અય અલ્લાહના સૌથી બુઝુર્ગ મહિના! તારા ઉપર અમારા સલામ! અય ખુદાના દોસ્તોની ઈદ! તારા ઉપર પણ સલામ! અય સમયમાં સર્વશ્રેષ્ઠ મિત્ર! અને દિવસો અને કલાકોમાં સર્વશ્રેષ્ઠ મહિના! તારા ઉપર સલામ! અય એ મહિના કે જેમાં ઉમેદો પૂરી થઈ છે અને સત્કાર્યોમાં વધારો થાય છે, તારા ઉપર સલામ! અય સાથે બેસવાવાળા મિત્ર! કે જે મોજૂદ હોય તો તેની ઘણી કદર અને મરતબો હોય છે અને ન હોવાથી મોટું દુઃખ થાય છે, અને અય મરજી અને ઉમેદના ઝરણા! કે જેની જુદાઈ દુઃખદાયક છે, તારા ઉપર સલામ! અય તે સમયના સાથી! કે જે સ્નેહ અને દિલની લગન લઈને આવેલો છે, તું દિલની પ્રસન્નતાનું કારણ બન્યો અને પાછો ગયો તો ત્રાસ વધારીને, ગમગીન બનાવીને ગયો. તારા ઉપર સલામ! અય તે પડોશી! કે જેની પડોશીમાં દિલ નરમ અને ગુનાહ ઓછા થઈ ગયા, તારા ઉપર સલામ! અય તે મદદગાર કે જેણે શેતાનના મુકાબલામાં મદદ અને સહાયતા કરી, અય તે સાથી કે જેણે સારાં કાર્યો કરવાના રસ્તાઓ તૈયાર કર્યા, તારા ઉપર સલામ!

(અય માહે રમઝાન !) તારામાં અલ્લાહ તઆલાના આઝાદ કરેલા બંદાઓ કેટલા પ્રમાણમાં વધી ગયા છે અને જેમણે તારી હુરમત અને ઈજ્જતની આમન્યા અને માન જાળવ્યું, તે કેટલા બધા સદ્ભાગ્યશાળી છે, તારા ઉપર સલામ ! તું કેટલા બધા ગુનાહોને મિટાવી નાખનાર અને વિવિધ પ્રકારના દોષોને છુપાવનારો છે, તારા ઉપર સલામ ! તું

ગુનેગારો માટે કેટલો બધો લાંબો અને મોમિનોના દિલોમાં કેટલો બધો ભયથી ભરપૂર છે, તારા ઉપર સલામ ! અય એ મહિના કે જેની સાથે બીજા દિવસો બરોબરીનો દાવો નથી કરી શકતા, તારા ઉપર સલામ ! અય તે મહિના કે જે દરેક કાર્યમાં સલામતીનું કારણ છે, તારા ઉપર સલામ ! અય તે કે જેની સોબત હૃદય માટે ભારરૂપ અને જેની સભ્યતા અયોગ્ય નથી હોતી, તારા ઉપર સલામ ! જ્યારે કે તું બરકતોની સાથે અમારી પાસે આવ્યો અને ગુનાહોની અપવિત્રતાને ધોઈ નાખી, તારા ઉપર સલામ ! અય તે મહિના કે જેને સંકુચિત દિલને કારણે વિદાય કરવામાં આવેલ નથી કે ન તો દુઃખને કારણે તેના રોઝા છોડવામાં આવ્યા, તારા ઉપર સલામ !અય તે કે જેના આગમન પહેલાંથી જ જેની ઈચ્છા હતી અને જેના સમાપ્ત થવા પહેલાં જ દિલ દુઃખી છે, તારા ઉપર સલામ ! તારા કારણે તો કેટલી બધી બૂરાઈઓ અમારામાંથી દૂર થઈ ગઈ અને કેટલી ભલાઈઓનાં ઝરણાં અમારા માટે પ્રવાહિત થઈ ગયાં, તારા ઉપર સલામ ! (અય માહે રમઝાન !) તારા ઉપર અને આ શબે કદર પર કે જે હજાર મહિનાઓથી બેહતર છે, સલામ થાય. હજુ ગઈ કાલે જ અમે તો તારામાં કેટલા બધા ખોવાઈ ગયા હતા અને આવતી કાલે અમારા શોકની કેટલી બધી વિપુલતા થઈ જશે, તારા ઉપર સલામ ! (અય માહે રમઝાનુલ મુબારક ! તારા પર) અને તારી એ ફઝીલતો પર કે જેનાથી અમે વંચિત થઈ ગયા અને તારી ભૂતપૂર્વ બરકતો પર કે જે અમારા હાથમાંથી જતી રહી, સલામ થાય.

અય અલ્લાહ! અમે આ મહિનાથી ખાસ છીએ કે જેના કારણે તેં અમને પ્રતિષ્ઠા આપી અને તારી કૃપા અને મહેરબાનીથી તેનો હક ઓળખવાની શક્તિ આપ જ્યારે કે બદનસીબ લોકો તેના સમય (ની કદર અને મૂલ્ય)થી અજાણ હતા. અને પોતાના દુર્ભાગ્યને કારણે તેના ફઝલથી વંચિત રહી ગયા અને તું જ વલી અને અધિકારનો સ્વામી છે કે અમને તેના હકને ઓળખવા માટે પસંદ કર્યો અને તેના હુકમોની હિદાયત ફરમાવી. નિ:શંકપણે તારી શક્તિથી અમે આ મહિનામાં રોઝા રાખ્યા, ઈબાદતના માટે કિયામ કર્યો. છળકપટ, અધુરપ અને આળસ સહિત ગધેડાની (પીઠ પર લાદેલ) બોજમાંથી એક મુઠી

કરતાં વધારે બચાવી ન લાવ્યા. અય અલ્લાહ ! અમે અમારા દુરાચારનો એકરાર અને આળસનો સ્વીકાર કરતાં કરતાં તારી હમ્દ કરીએ છીએ. હવે તારા માટે અમારી પાસે જો કંઈ વધ્યું હોય તો તે અમારા દિલોનો વાસ્તવિક પસ્તાવો જ છે અને અમારી જીભોનું સાચું બહાનું છે. આથી આ કમી અને આળસ કરવા છતાં જે કંઈ અમારાથી બન્યું છે તેનો અમને એટલો બધો બદલો આપ કે અમે તારા દ્વારા દિલની ઈચ્છા અનુસાર ફઝીલત અને ભલાઈને મેળવી શકીએ અને વિવિધ પ્રકારના બદલાના અને સવાબના સંગ્રહો કે જેની અમે ઈચ્છા રાખતા હતા, તેના બદલામાં પ્રાપ્ત કરી શકીએ અને અમે તારા હકમાં જે કમી અને આળસ કરી છે તેમાં અમારી વિવશતાનો સ્વીકાર કર અને અમારી ઉંમરનો સંબંધ આગામી માહે રમઝાન સાથે જોડી દે અને જ્યારે ત્યાં સુધી પહોંચાડી દે તો તારી શાનને લાયક જે ઈબાદત છે તેને બજાવી લાવવામાં અમારી મદદ કરજે અને એ ઈતાઅત ઉપર કે જેના માટે આ મહિનો પાત્રતા ધરાવે છે તેના ઉપર અમલ કરવાની શક્તિ પ્રદાન કરજે અને અમારા માટે એવા નેક આમાલની પરંપરા ચાલુ રાખજે કે જે જિંદગીના મહિનાઓના સમયગાળામાં એકના પછી બીજા માહે રમઝાનમાં તારા હકોને અદા કરવાનું કારણ બને.

અય અલ્લાહ! અમે આ મહિનામાં જે સગીરા અને કબીરા ગુનાહ કર્યા હોય અથવા કોઈ ગુનાહથી અપવિત્રતા થઈ હોય અને કોઈ અપરાધ માટે દોષી ઠર્યા હોઈએ, જાણી જોઈને કે ભૂલે ચુક્યે, જાતે જ પોતાના નફ્સ ઉપર જુલમ કર્યો હોય અથવા બીજા કોઈની હુરમતનો દામન ફાડી નાખ્યો હોય તો મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર રહેમત વરસાવજે અને અમને તારા પડદામાં ઢાંકી દે અને તારી ક્ષમા અને માફીથી કામ લઈને અમને માફ કરી દે અને એવું ન થાય કે આ ગુનાહને કારણે કટાક્ષ કરનારની આંખો અમારા તરફ જોઈને ડોળા કાઢે અને મહેણાં મારનાર લોકોની જીભો અમારા માટે ખુલી જાય અને તારી અસીમ મહેરબાની અને દિન પ્રતિદિન વધતી દયાથી અમને આ આમાલ પર અમલ કરાવ કે જે આ બધી બાબતોને રદ કરીએ અને એ બાબતોની ક્ષતિપૂર્તિ કરીએ

કે જેને તું આ મહિનામાં અમારા માટે પસંદ કરતો નથી.

અય અલ્લાહ! મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર રહેમત વરસાવજે અને આ મહિનાની વિદાય થવાથી અમને જે દુઃખ થયું છે તેનો ઉપાય કર અને ઈદ તેમજ રોઝા છોડવાના દિવસને અમારા માટે મુબારક બનાવી દે અને તેને અમારા પસાર થઈ ગયેલા દિવસોમાં સર્વશ્રેષ્ઠ દિવસ બનાવી દે કે જે ક્ષમા અને માફીને સમેટવાવાળો અને ગુનાહોનો નાશ કરવાવાળો હોય અને તું અમારા પ્રગટ અને અપ્રગટ ગુનાઓને માફ કરી દે.

બારે ઈલાહા! આ મહિનાથી અલગ થવાની સાથે જ તું અમને ગુનાહોથી અલગ કરી દે અને તેના નીકળવાની સાથે જ તું અમને બૂરાઈઓથી બહાર કાઢી દે અને આ મહિનાને કારણે તેને આબાદ કરવાવાળાઓમાં અમને સૌથી વધારે ભાગ્યશાળી, નસીબદાર અને સૌભાગ્યવાન બનાવજે. અય અલ્લાહ! જે કોઈએ આ મહિનામાં જેવું કરવું જોઈએ એવું માન સન્માન કર્યું હોય અને જેવો તેનો હક છે તેવું તેનું સન્માન જાળવ્યું હોય અને તેના હુકમો પર સંપૂર્ણ રીતે અલમ કર્યો હોય અને ગુનાહોથી જે રીતે બચવું જોઈએ એવી રીતે બચ્યો હોય અથવા તો નિકટતા પ્રાપ્ત કરવાની નિય્યતથી એવો સારો અમલ બજાવી લાવ્યો હોય કે જેણે તારી પ્રસન્નતાને એના માટે જરૂરી ગણી હોય અને તારી રહેમતને એ રીતે ધ્યાનાકર્ષક કરી દીધી હોય તો તું તેમને જેવું આપે એવું જ અમને પણ તારી અખૂટ દોલતમાંથી આપજે અને તારા ફઝલો કરમથી એનાથી પણ કેટલાય ગણું વધારે અર્પણ કર એટલા માટે કે તારી ફઝલના સ્ત્રોત કદી સૂકાઈ જતા નથી અને તારા ખજાનામાંથી કંઈ ઓછું થતું નથી બલ્કે વધતું જ જાય છે અને તારા ઉપકારોની ખાણો કદી નાશ પામતી નથી અને તારી બિક્ષિસ અને દાન તો દરેક રીતે રૂચિકર હોય છે.

અય અલ્લાહ ! મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર રહેમત વરસાવજે અને જે લોકો કયામતના દિવસ સુધી આ મહિનાનાં રોઝાં રાખે અથવા તો તારી ઈબાદત કરે તેમના વળતર અને સવાબની માફક અમારા માટે બદલો અને સવાબ લખી દેજે. અય અલ્લાહ! અમે આ ફિતરના દિવસે કે જેને તેં ઈમાનવાળાઓ માટે ઈદ અને ખુશાલીનો દિવસ અને ઈસ્લામવાળાઓ માટે સામૂહિક મિલનનો દિવસ ગણ્યો છે, દરેક ગુનાથી કે જેના અમે દોષિત ઠર્યા છીએ અને દરેક બૂરાઈથી કે જેને અમે પહેલાં આચરી ચૂક્યા છીએ અને દરેક કુદૃષ્ટિથી કે જેને દિલમાં લઈને ફરતા હોઈએ, અમે એ માણસના જેવી તૌબા કરીએ છીએ કે જે ગુનાહો તરફ ફરીથી પાછા ફરવાનો ઈરાદો ધરાવતો ન હોય કે ન તો તૌબા પછી અપરાધનો દોષી બનતો હોય, આવી સાચી તૌબા કે જે દરેક પ્રકારની શંકા અને સંદેહથી પાક હોય, તું હવે અમારી તૌબાને કબૂલ કર. અમારાથી રાજી અને પ્રસન્ન થઈ જા અને અમને તેના ઉપર અડગ રાખ.

અય અલ્લાહ! ગુનાઓની સજાનો ડર અને જે સવાબનો તેં વાયદો કર્યો છે તેના શોખ અમને નસીબ ફરમાવ જેથી જે સવાબ મેળવવાની અમે ઈચ્છા ધરાવીએ છીએ તેની લિજ્જત અને જે અઝાબથી પનાહ માગી રહ્યા છીએ તેની તકલીફ અને પીડા સંપૂર્ણ રીતે જાણી શકીએ અને અમને તારી નજીક એ તૌબા કરનારાઓમાંથી ગણજે કે જેમના માટે તેં તારી મહોબ્બતને આવશ્યક બનાવી દીધી છે અને જેનાથી ફરમાબરદારી અને ઈતાઅતની તરફ રજૂ થવાને તેં કબૂલ ફરમાવ્યું છે.

અય ન્યાય કરનારાઓમાં સૌથી વધારે ન્યાય કરવાવાળા! અય અલ્લાહ! અમારા મા-બાપ અને સઘળા મઝહબવાળા અને મિલ્લતવાળા, ભલેને પછી તે ગુજરી ચૂક્યા હોય અથવા કયામતના દિવસ સુધી હવે પછી આવનારા હોય, એ બધાયને માફ કરી દે. અય અલ્લાહ! અમારા નબી મોહંમદ (સ.) અને તેમના વંશજો પર એવી રહેમત વરસાવજે કે જેવી રહેમત તેં તારા નિકટવર્તી ફરિશ્તાઓ પર વરસાવી છે. અને તેમના ઉપર અને તેમના વંશજો પર એવી રહેમત નાઝિલ ફરમાવ કે જેવી તેં તારા મોકલેલા નબીઓ ઉપર નાઝિલ ફરમાવી છે અને તેમના ઉપર અને તેમના વંશજો પર એવી રહેમત

વરસાવજે કે જેવી તેં તારા નેક બંદાઓ ઉપર વરસાવી છે (બલ્કે) એનાથી ય વધારે શ્રેષ્ઠ અને વધારે ઉચ્ચ. અય સઘળા જગતોના પરવરદિગાર! એવી રહેમત કે જેની બરકત અમારા સુધી પહોંચે, જેનો નફો અમને પ્રાપ્ત થાય અને જેના કારણે અમારી દુઆઓ કબૂલ થાય એટલા માટે કે તું એ લોકોથી કે જેમની તરફ રજૂ થવાય છે, વધારે કૃપાળુ છે અને એ લોકોથી કે જેમના ઉપર ભરોસો કરવામાં આવે છે, તેમનાથી વધારે બેફિકર કરવાવાળો છે અને એ લોકોથી કે જેમની ફઝલના આધારે યાચના કરવામાં આવે છે, તેમનાથી વધારે અપેણ કરનારો છે અને તું દરેક વસ્તુ પર શક્તિમાન અને બળવાન છે. ★